

broer Bernard en zijn vrouw Sophia in Sobibor om het leven kwamen, zijn gisteren *Stolpersteine* gelegd.

De Gereformeerde Kerk aan de Achterweg is haast te klein voor alle belangstellenden die op de herdenking afkomen, die voorafgaat aan het leggen van de stenen. Dorpsnoten halen herinneringen op, terwijl ze kijken naar foto's van de families Van Straten. „Wat waren ze nog jong, hé?” klinkt het.

Gedeporteerd

Kinderen uit de groepen 7 en 8 van De School Met de Bijbel en Basischool Spiegelhof brengen de zes *Stolpersteine* de kerk binnen en lezen gedichten voor. Tijdens de dienst zegt burgemeester Loes van Ruijven-van Leeuwen dat de twee broers een plaats in het hart van de bewoners van het dorpje hebben.

Dat blijkt maar al te waar: „Er gaat geen dag voorbij dat ik er niet

aan denk,” zegt Jan van Zandwijk, die na de dienst met de grote stoet mensen richting de Waaldijk loopt. „Ik zie het nog zó voor me: voor- dat ze gedeporteerd werden, nam Mozes afscheid van vader Kuijper, de vader van mijn vrouw. Die had de familie al verschillende keren aangeboden onder te duiken. Maar Mozes vertrouwde erop dat hij en zijn gezin wel terug zouden komen.”

Ook Mozes oudere broer Bern- hard wilde niet onderduiken. „Hij wilde niemand tot last zijn, hij wist andersgoed dat helpers van joden ook vermoord werden. Dat risico wilde hij niet nemen,” zegt Areke van der Meijden.

Dorpsgenoten die de oorlog hebben meegemaakt, herinneren zich maar al te goed de dag dat Manuël

van de Waaldijk, vanuit de joodse school in Gorinchem, terug naar Herwijnen was komen lopen, in paniek. „Wat er precies gebeurd is, weet ik niet,” zegt Willem de Foc- kert. Hij stopt even met lopen en gaat dan verder. „Wat ik wel weet, is dat hij tegen zijn moeder Jeanette

Belangrijk dat dit wordt doorverteld, opdat wij het nooit vergeten

—Joop Kwakernaak

Bushalte Brabantliner in maart

WERKENDAM | Passagiers uit Nieuwendijk moeten nog zeker tot maart afreizen naar parkeerplaats De Tol in Werkendam om een plekje te bemachtigen in de Brabantliner naar Utrecht of Breda. Volgens het college van burgemeester en wethouders van Werkendam gaat het nog minimaal vijf maanden duren voor de voorbereidingen voor bushaltes langs de A27 bij Nieuwendijk zijn afgerond.

Het CDA had onlangs weer om opheldering gevraagd bij de gemeente wanneer de vurige wens van passagiers uit Nieuwendijk eindelijk in vervulling gaat. De partij maakt zich al jaren hard voor de bushalte en was boos dat de plek telkens werd uitgesteld. Het college zegt dat te begrijpen. „We begrijpen

dat de vertragung teleurstellend is voor toekomstige gebruikers van de haltes, schrijven ze in een brief aan het CDA. Volgens b en w was met

minder vertragung rekening gehouden dan nu het geval is. Door 'vragen en verzoeken' zou die stagnatie zijn opgelopen.

Thomas van Straten legt bloemen bij een struikelsteen, ter herinnering aan zijn oom, de Joodse sla-ger Mozes van Straten uit Herwijnen, die in 1942 omkwam in vernietigingskamp Sobibor. FOTO HANS ROEST

zei dat het niet goed zat. Alsof hij het voelde aankomen. Niet veel later zijn ze verdwenen, heel triest.”

Joop Kwakernaak van de historische vereniging Den Ouden Dijk, die de herdenking regelde in samenwerking met Stichting Mikwe in Zaltbommel, benadrukt dat dit trieste verhaal niet vergeten mag worden. „Door de monumentjes worden de namen van de slachtoffers van deze gruwelijke tijd niet vergeten. Maar de mensen die deze tijd hebben meegemaakt, worden ook steeds schaarser. Het is belangrijk dat deze verhalen verder worden verteld. Daarom is er contact gezocht met basisscholen. Deze kinderen moeten het overbrengen aan de volgende generatie. Opdat wij het nooit vergeten.”

KERST CIRCO AHO
Het grootste van Nederland
WWW.KERSTCIRCO.NL
20 T/M 29 DECEMBER 2013
Kaartverkoop: Kassa van Ahoy, 0900 30000
www.ticketmaster.nl, 0900 30000
en de bekende voorverkoop